

формувати у студентів-іноземців адекватний дійсності образ України – країни, мову якої вони вивчають.

Вищезазначені характеристики підсистеми системи «Підручник» не є повним переліком усіх характеристик підсистем, що входять до системи «Підручник».

Отже, характеристики підручника, виділені за допомогою системного підходу, є підсистемами нижчого ієрархічного рівня стосовно системи «Підручник». Крім того, ці підсистеми є принципово незамкненими й таким чином можуть розвиватися за рахунок уведення нових характеристик – елементів, що відображатимуть актуальні й перспективні аспекти підручника на певному етапі розвитку методики навчання української мови як іноземної та теорії підручника.

Лисенко Н. О.

Національний фармацевтичний університет
м. Харків, Україна
e-mail: lis-enko@bigmir.net

Дистанційна підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти при вивченні української мови як іноземної

Навчання іноземних студентів є одним із важливих чинників становлення української держави як рівноправного партнера у створенні світового освітнього простору.

У 2017-2018 навчальному році в Національному фармацевтичному університеті з'явився контингент здобувачів вищої освіти – іноземців, які вивчатимуть українську мову протягом двох років. Концепція мовної освіти іноземців НФаУ ґрунтуються на основних положеннях Конституції України, законах України «Про вищу освіту», «Про засади державної мовної політики», Державній національній програмі «Освіта: Україна ХХІ століття», Національній доктрині розвитку освіти України у ХХІ столітті, Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 р., Європейській хартії регіональних мов або мов меншин, Загальноєвропейських Рекомендаціях із мовної освіти та враховує окремі положення Проекту Концепції мовної освіти іноземців у вищих навчальних закладах України, що пройшла громадське обговорення.

Мета мовної підготовки іноземних громадян полягає у формуванні комунікативної компетентності, забезпечені їхніх комунікативних потреб у різних сферах спілкування: навчально-науковій соціально-культурній, побутовій. Для реалізації поставленої мети активно використовуються можливості Центру дистанційних технологій навчання НФаУ.

Сьогодні над створенням теоретичного підґрунтя дистанційної освіти, апробацією різних освітніх технологій і впровадженням досвіду західноєвропейських університетів, розробкою вимог до дистанційних курсів та діяльності тьютора працюють В. Кухаренко, А. Бойко, Н. Дем'яненко, Л. Настенко та ін., проте ю досі у нашій країні поняття і нормативна база тьюторства знаходиться у стадії становлення і, як будь-яке нове явище, не має ані чіткого визначення, ані закріплених функцій. Однак це не заважає йому бути провідним елементом системи дистанційного навчання. Дистанційна підтримка самостійної роботи студентів із використанням сучасних технологій регламентується лише рівнем ініціативності викладача.

Кожна дисципліна має об'єктивні відмінності щодо застосовуваних форм,

методів і прийомів, формулювання завдань, з'являються додаткові вимоги до викладача-філолога, який викладає свій курс дистанційно (зокрема студентам-іноземцям) або застосовує дистанційну підтримку самостійної роботи, а також специфічні ризики, виникнення яких пов'язано з викладанням «мовної» дисципліни (ураховуючи розвиток сучасних комп'ютерних редакторів, існування он-лайн словників та ін.), що, у свою чергу, доводить актуальність даного дослідження.

Метою нашої статті є узагальнення практичного досвіду щодо упровадження дистанційної підтримки самостійної роботи студентів, а також використання навчальних форумів – невід'ємної складової інтерактивного освітнього простору, покликаної допомогти студенту-іноземцю підвищити рівень власної мовної компетентності.

Центр дистанційних технологій навчання НФаУ пропонує як дистанційні курси, так і ресурси для дистанційної підтримки самостійної роботи, розроблені на платформі Moodle (зокрема курс «Українська мова для іноземних студентів» для здобувачів вищої освіти з російською мовою навчання та «Ukrainian language for foreign students» для тих, що вивчають фахові предмети англійською).

Практична робота в курсі передбачає опрацювання фонетичної програми, виконання письмових завдань (запропоновано студентам для відпрацювання пропущених занять) та проходження тестів відтворювального характеру, зазвичай пов'язаних з роботою над лексичним мінімумом (згодом планується створення різноманітних тестів відповідно до таксономії Блума). Для оцінки рівня знань, набутих протягом вивчення змістового модуля, застосовується підсумкове тестування. В окремий ресурс виділено матеріали, що багаторазово використовуватимуться студентами: посилання на словники, відеоролики з різними комунікативними ситуаціями, таблиці, лексичні мінімуми занять, презентації, розроблені викладачами кафедри українознавства та латинської мови тощо.

Окрім того, у курсі, призначенному для вивчення «мовної» дисципліни, організація спілкування є одним із провідних завдань. Неоціненну роль відіграє саме комунікативний компонент, що реалізується через такі елементи курсу, як форуми. Наприклад, студенти розподіляються на групи по 3-4 особи. Завдання, що виконується самостійно, зазвичай протягом тижня, полягає у тому, щоб у межах своєї мікргрупи узяти участь у діалозі, застосовуючи на практиці набуті знання, наприклад із таких тем курсу, як «Моя родина», «Погода», «У кав'янрі» та ін. Для проведення навчання тьютор може використовувати різні форми асинхронного чи, за бажання, синхронного спілкування, одночасно виправлюючи текст повідомлень. Форум (або вебінар, під час якого триває синхронне спілкування) є дуже продуктивною формою, яка водночас стимулює, організує студента, а викладачу допомагає виявити реальний рівень мовної і мовленнєвої компетентності. Проте така форма передбачає одночасну роботу всієї групи і безпосередньо залежить від рівня мотивації учасників вебінару.

Отже, участь у навчальних форумах позитивно впливає на формування мовної компетентності студентів, надає впевненості, допомагає подолати мовний бар'єр. Форум, чат і вебінар — продуктивна форма роботи при дистанційному вивчені «мовних» дисциплін та дистанційної підтримки самостійної роботи студентів. Тьютор мусить вдатися до застосування всіх можливих мотиваторів для забезпечення активної роботи «курсантів». А у ВНЗ, що позиціонують себе як осередки дистанційної світи, мусять знайтися додаткові важелі як для стимуляції роботи тьюторів та звичайних викладачів, що використовують дистанційні ресурси, так і для розробки правового підґрунтя щодо нормування їхнього робочого часу.

Література:

1. Бойко А. Тьютор – якісно вища педагогічна позиція і новий простір духовно-моральної взаємодії / А. Бойко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://docviewer.yandex.ua/?url=http%3A%2F%2F dspace.pnpu.edu.ua>

2. Жевакіна Н. В. Професійні функції діяльності викладача-тьютора в умовах дистанційного навчання / Н. В. Жевакіна, М. А. Семенов // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2011. – № 5 (216). – С. 5–9.
3. Костікова М. В. Про деякі аспекти діяльності тьютора в системі дистанційної освіти / М. В. Костікова, І. В. Скрипіна // Системи обробки інформації. – 2011. – Вип. 7 (97). – С. 72–75.
4. Кухаренко В. Матеріали дистанційного курсу «Практикум тьютора» / В. Кухаренко. – [Електронний ресурс].

*Литвиненко О. О.
Український державний університет залізничного транспорту
м.Харків, Україна
e-mail: olytv@yahoo.com*

Українська мова як іноземна: фонетичний та морфологічний аспекти викладання

Вивчення української мови є однією з основних вимог навчання іноземних студентів у ВНЗ України. Необхідність комплексного підходу до засвоєння мовного матеріалу на всіх рівнях: лексичному, фонетичному, граматичному – не викликає жодних сумнівів.

Проблема вивчення української мови як іноземної є недостатньо дослідженою. Методики або не є розробленими, або залишаються інтелектуальною власністю авторів, які не поспішають ними ділитися на сторінках наукових видань. Таким чином, викладачам доводиться використовувати загальні методики викладання іноземних мов, а також спиратися на власний досвід та інтуїцію. Якщо студенти володіють спорідненими мовами (російською, білоруською, польською), то це може бути як перевагою (коли певні міжмовні моменти виявляються аналогічними), так і недоліком (коли однакові на перший погляд слова мають зовсім різне значення). Розгляд питання про лінгвістичні основи методики викладання фонетики й морфології української мови як іноземної активізує багатоаспектний опис української мови, зокрема граматичної й фонетичної систем, як об'єкта вивчення для іноземців.

Позитивним моментом є те, що за останні роки видання підручників і посібників з української мови як іноземної значно збільшилося в Україні й за кордоном [9]. Погоджуємося з висновком М. В. Луцюка: «У межах навчального курсу іноземної мови неможливо навчити і навчитися цій мові “взагалі”, але можливо оволодіти її фрагментами – доцільно побудованій і тому дієвій підсистемі цієї мови. Побудова такої функціональної підсистеми здійснюється в три етапи: спочатку фіксується обсяг кінцевих знань, якими хоче чи повинен оволодіти студент; потім здійснюється відбір, мінімізація та дозування фактографічного матеріалу, що покриває повністю і надлишково сферу цільової комунікації, і тільки після цього вибирається стратегія навчання» [6]. Оскільки досі бракує повного єдиного курсу з української мови як іноземної, кожен вищий навчальний заклад прагне до укладання свого посібника з урахуванням специфіки напрямку фахової підготовки, зокрема, медичного [1], фармацевтичного [5] та інших [4]. На особливу увагу заслуговує посібник «Українська мова для іноземних студентів» авторського колективу Національного фармацевтичного університету, де автори Лисенко Н.О., Кривко Р.М., Світлична Є.І., Цапко Т.П.

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет будівництва та архітектури
Pace University (New York, US)
Університет ім. Еквтіме Такаїшвілі (м. Руставі, Грузія)

Інновації та традиції у мовній підготовці студентів

Матеріали
міжнародного науково-практичного семінару

14 грудня 2017 року

Харків
2017

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет будівництва та архітектури
Pace University (New York, US)
Університет ім. Еквтиме Такаїшвілі (м. Руставі, Грузія)**

**Інновації та традиції
у мовній підготовці студентів**

**Матеріали
міжнародного науково-практичного семінару**

14 грудня 2017 року

**Харків
2017**

УДК 001:80
М-34

Інновації та традиції у мовній підготовці студентів: тези доповідей міжнародного науково-практичного семінару. – Х. : ХНУБА, 14 грудня 2017 р. – 339 с.

У збірнику матеріалів семінару висвітлюються актуальні проблеми застосування у навчальному процесі традиційних та інноваційних технологій, порушуються питання міжкультурної комунікації та проблеми методики викладання української мови та української/російської мов як іноземних, досліджуються прийоми та навички розвитку комунікативних компетенцій іноземних слухачів, основи професійно-мовленнєвого спілкування, а також інноваційні методи викладання мовних дисциплін.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За зміст, відповідність фактичного матеріалу та посилань відповідають автори.

© ХНУБА, 2017

Зміст

Зміст	3
Адамия З. К. (Університет им. Эквтиме Такаишвили) Использование современных технологий в преподавании иностранных языков.....	8
Алексєєнко Т. М. (ХНУ ім. В.Н. Каразіна) Структура навчального посібника з граматики для студентів медичного факультету І курсу.....	10
Аль-Газо Н. В., Тарлева А. В. (ХНМУ) Особенности структуры простых повествовательных предложений в языках флексивного и аналитического строя	13
Бабай Л. В. (ХНТУСХ им. П. Василенко) Язык как основное средство общения людей	16
Бабакишиева Е. Н., Бойко Л. Ю. (ХНУ им. В.Н. Каразина) Лексический состав научного языка физики и математики на довузовском этапе обучения иностранных студентов	18
Баткина М. В., Шубладзе О. Э. (ХНМУ) Особенности дискурса «врач – пациент» в процессе языковой подготовки иностранных студентов-медиков	24
Белікова О. В., Дитюк С. О. (ХНУСА) Содержание профессиональной компетенции преподавателя языковой подготовки иностранных граждан	26
Безкоровайная Л. С., Штыленко В. Е., Штыленко Е. Л. (ХНАДУ) Педагогический тант в работе со студентами-иностранными	28
Бессонова Н. Н. (ХНУСА) Проблемы тестирования в преподавании иностранных языков	32
Білик О. М., Брагіна Т. М. (ХДАК) Культурологічні візії етнографічних навчальних відеофільмів у процесі мовної підготовки іноземних студентів	36
Близнюк Л. М. (УДУЗТ) Викладання української мови як іноземної студентам-білінгвам	40
Божко Н. М. (ХНАДУ) Представители индийского этноса как участники образовательного процесса в украинских вузах.....	42
Бурнос Е. Ю., Пилипенко-Фрицак Н. А. (СумГУ) Лингводидактическое описание медицинской терминологии при обучении иностранных студентов-медиков языку профессии на занятиях РКИ.....	45
Валіт О. С., Задорожня Л. В. (ХНУ ім. В. Н. Каразіна) Міжкультурна комунікація – сучасна парадигма розвитку освіти	49
Варава С. В. (ХНУ им. В. Н. Каразина) К вопросу о формировании межкультурной компетенции.....	52
Вержанская О. Н., Лагута Т. Н. (ХНУ им. В. Н. Каразина) Украинизмы в составе русской лексики.....	53
Виктор О. М., Снегурова Т. А., Квашина Т. С. (НТУ "ХПІ") Стратегия организации самостоятельной работы студентов-иностраницев	57
Вялих І. Ю. (НАУ ім. М. Є. Жуковського «ХАІ») Дистанційна освіта як інноваційний засіб навчання мові	60
Гайворонська В. В. (НТУ "ХПІ") Інноваційна педагогічна технологія удосконалення навчального процесу і педагогічної компетенції викладачів	63
Гетманець А. О., Мирошник Л. В. (ХНМУ) Проблемы межкультурного общения и межкультурных конфликтов	67
Гутникова Т. Ю. (ХНУ им. В. Н. Каразина) Начальный этап обучения иностранных студентов: адаптация и межкультурное взаимодействие	68
Даниленко А. (Університет "Пейс") З досвіду викладання культурологічних дисциплін в університетах США	71
Демченко В. А. (ХНУРЭ) Характеристика видов речевой деятельности	77
Демченко Н. Д. (КЗ «ХГПА» ХОР) Риторична компетентність як складник мовної підготовки студентів педагогічних закладів вищої освіти	80

Дем'янова В. Г. (ХНАДУ) Формирование навыков и умений письменной речи иностранных студентов технических вузов в ходе оформления курсового проекта по специальности.....	83
Деркач Г. А. (ХНУРЭ) Особенности работы с научным текстом студентов-иностранных продвинутого этапа обучения.....	85
Долгая Е. А. (НФаУ) К вопросу о применении технических средств обучения в методике преподавания русского языка как иностранного	88
Должикова Т. І. (ЛНУ ім. Т. Шевченка) Мовна особистість в парадигмі лінгвістики ...	92
Дроздова І. П. (ХДАДМ) Підходи, принципи, методи навчання української мови студентів-іноземців підготовчих факультетів	97
Дъяллог О. С. (ХНЕУ ім. С. Кузнеця) Особливості викладання української мови студентам-нефілологам: лінгвістичний та культурологічний підходи	99
Ермолаев В. К., Шпанько Т. С. (ХГАФУ) Перевод как способ развития навыков речевой деятельности иностранных студентов спортивного вуза	103
Иванова Т. А. (ХНУ им. В. Н. Каразина) Самостоятельная работа в курсе практического иностранного языка	106
Игнатова В. В. (ХНУСА) Актуальные вопросы обучения языку специальности.....	110
Исаева В. И. (ХНУ им. В. Н. Каразина) Причины коммуникативных ошибок индийских студентов.....	114
Кальниченко Н. М., Грінченко О. В. (ХНАДУ) Чинники успішності опанування українською/російською мовою як іноземною.....	118
Кісіль Л. М. (ХНАДУ) Традиційні методи формування діалогічного професійного мовлення студентів-іноземців	122
Ключко Т. В., Левицкая Л. Г. (ХНУ им. В. Н. Каразина) Глагольная сочетаемость в аспекте преподавания русского языка как иностранного	125
Kovalenko J. N. (KSAPC) Methods of Foreign Language Teaching	128
Ковальчук О. В. (ХНМУ) Активный метод преподавания русского языка как иностранного: лингвистические игры в структуре урока	130
Колоколова А. А. (ХНУ им. В. Н. Каразина) Особенности английской формы обучения иностранных студентов на подготовительном отделении	132
Коміна М. І. (ХНУБА) До проблеми виправлення помилок в усному мовленні іноземних студентів.....	135
Крехно Т. І. (КЗ «ХГПА» ХОР) Мовна освіта як чинник забезпечення соціокультурної та психологічної рівноваги сучасного суспільства	138
Креч Т. В., Деомидов Е. В. (ХНУБА) Диалог как форма социально-культурной адаптации иностранных студентов.....	140
Курилюк Т. И. (ХНУ им. В. Н. Каразина) Семантизация относительных прилагательных на практических занятиях	142
Кучеренко О. Ф., Греул О. О. (ХНУБА) Українська термінологія з будівництва: історія та перспективи.....	145
Ланова І. В. (ДВНЗ «КНУ») Системний підхід до аналізу структури сучасного підручника української мови як іноземної.....	147
Лисенко Н. О. (НФаУ) Дистанційна підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти при вивченії української мови як іноземної.....	150
Литвиненко О. О. (УДУЗТ) Українська мова як іноземна: фонетичний та морфологічний аспекти викладання	152
Лонська І. О. (КЗ «ХГПА» ХОР) Дослідження про методику викладання української мови як іноземної.....	156
Лухина М. Ю., Сабадырь Г. И. (НТУ "ХПИ") К вопросу о композиционно-смысловой структуре текста научного стиля речи	157
Максимова К. В. (ХДАФК) Актуальність вивчення культури української мови у сучасному соціокультурному середовищі	160

Малихіна Ю. О. (ХНАДУ) Використання мультимедійних навчальних програм для навчання лексики на уроках з РМІ	164
Мартинова І. Є. (ХНУБА) Проблеми добирання українських відповідників до іншомовних термінологічних одиниць	166
Мелкумова Т. В. (ДВНЗ «КНУ») Вивчення підрядних обставинних частин причини на заняттях з української мови з іноземними студентами	168
Минакова Л. И. (ХНМУ) Значение гуманистической парадигмы воспитания для формирования и развития личности студента	171
Михайлenco-Зото Е. А. (Тиранский Университет) Работа с учебником как системообразующий фактор овладения иностранными учащимися иноязычной речью.....	172
Мілєва І. В. (ХНУБА) Навчання студентів технік вербального впливу	174
Моргунова Н. С. (ХНАДУ) Практические приемы организации самостоятельной работы по РКИ на основном этапе обучения	178
Мосьпан О. П. (УДУЗТ) Базові лексико-граматичні конструкції залізничного дискурсу	180
Мухортова О. Д. (ХНМУ) Специфика структуры ситуации речевого общения в современной методике и лингвистике.....	183
Нагайцева Н. И., Романов Ю. А. (НТУ "ХПИ") Русское наречие: специфика и задачи презентации	185
Нікіфорова С. М. (ХНУБА) Інноваційні методи у навчанні російській мові як іноземній студентів технічних спеціальностей	187
Нос Н. М. (УДУЗТ) Зміни у словниковому складі української мови як відображення соціокультурного процесу	190
Овчинникова А. С. (ХНМУ) Роль преподавателя – русиста, работающего в интернациональной аудитории	192
Онкович Г. В. (МОІППО) Вікідидактика як інновація у мовній підготовці студентів	194
Остапенко С. П. (НФАУ) Вивчення українських фразеологізмів іноземними студентами-філологами	199
Острянская Н. В. (НАУ им. Н.Е. Жуковского «ХАИ») Лексика в обучении русскому языку иностранных студентов	202
Паршина Н. О., Сухоруков В. А. (НТУ «ХПИ») Интенсивные методы обучения языку как одна из важнейших форм языковой подготовки иностранных учащихся	204
Пасічна О. В. (ДВНЗ «КНУ») Особливості засвоєння сполучників підрядності (на матеріалі текстів суспільно-політичної сфери) у процесі вивчення дисципліни «Українська мова як іноземна» на I курсі	207
Петрусенко Н. Ю. (ХГАФК) Из опыта преподавания русского языка иностранным студентам нефилологических специальностей	210
Пинари А., Михайлenco-Зото Е. А. (Тиранский Университет) Решение познавательных задач в ходе овладения студентами-иностранными русской речью....	212
Підгородецька І. Ю. (ХНАУ ім. В. В. Докучаєва) Навчання комунікативної поведінки на заняттях з української та російської мов як іноземних	214
Позднякова Л. Є. (ХНУ ім. В. Н. Каразіна) Синонімічні групи слів у порівняльному аспекті	217
Помазун О. В., Овчинникова А. С. (ХНМУ) Выявление противоречий и поиск взаимопонимания в мировоззрении и восприятии различных культур	219
Помазун О. В., Овчинникова А. С. (ХНМУ) Категория вежливости – одна из центральных коммуникативных проблем	221
Попова Л. О. (ДЗ „ЛНУ ім. Т. Шевченка“) Теоретико-практичний аспект засвоєння студентами правил мовленнєвого етикету.....	222
Приходько В. С., Шпанько Т. С. (ХДАФК) Формування аналітико-оцінних умінь студентів-іноземців в професійній діяльності	224

Пушкарева Е. Н. (ХНУ им. В. Н. Каразина) Некоторые аспекты преподавания английского языка иностранным студентам подготовительных отделений	226
Рагріна Ж. М. (ЗДМУ) Основні критерії та показники сформованості компонентів готовності майбутніх іноземних спеціалістів-медиків до професійного спілкування..	228
Рогаткина Е. А. (УБД) Использование наглядного материала на начальном этапе обучения русскому языку как иностранному	230
Romanov Yu. A., Snegurova T. A., Paramonova V. Yu. (NTU "KhPI") Distance course "Debut" for teaching and learning Russian as a foreign language	234
Романова О. О. (ХТЕІ КНТЕУ) Рідномовність в українському інформаційному просторі	236
Сажина Т. Н. (УГУЖТ) Личность как субъект и объект в вопросах культуры речи при обучении иностранным языкам	241
Свинаренко Н. О. (ХНЕУ ім. С. Кузнеця) Про особливості засвоєння російськомовно економіко-географічної лексики слухачами підготовчого відділення ХНЕУ ім. С. Кузнеця.....	243
Северин Н. В., Виктор О. М. (НТУ «ХПИ») Межпредметная координация – оптимальный путь к овладению иностранными студентами языком будущей специальности.....	246
Северин Н. В., Криволапова Е. В. (НТУ «ХПИ») Некоторые факторы повышения качества обучения иностранных студентов русскому языку	250
Селіверстова Л. І. (ХНУ ім. В. Н. Каразіна) Лексико-епідигматичні зв'язки в навчанні української мови як іноземної	253
Семененко І. Є. (ХНАДУ) Деякі рекомендації щодо оптимізації процесу навчання у полікультурному середовищі	260
Синявина Л. В., Філянина Н. Н. (НФаУ) К вопросу об обучении диалогической речи иностранных соискателей на начальном этапе.....	263
Ситковська М. І. (УДУЗТ) Основні лексико-синтаксичні моделі в текстах економічного профілю	266
Скрипник Л. В. (ХНУБА) Страноведческий компонент как элемент диалога культур в процессе обучения РКИ	268
Сладких І. А. (ХЕПУ) Освітній процес в умовах полікультурного простору Слобожанщини	271
Снігурова І. І., Романюк Л. В. (НТУ "ХПІ") Навчання письмового мовлення іноземних фахівців у технічному університеті.....	275
Стремоухова І. В. (ХНТУСГ ім. П. Василенка) Розвиток іншомовної міжкультурної та комунікативної компетенцій студентів.....	278
Сулятицький А. В. (ХНУБА) Організаційно-методичні умови формування лінгвокультурної компетенції іноземних слухачів підготовчого відділення	281
Суханова Т. Є., Крисенко Т. В. (НФаУ) Культура та мова як складники міжкультурної комунікації	284
Тараненко В. В. (ХНАДУ) Игровые формы обучения РКИ с использованием интерактивных компьютерных технологий.....	287
Тесаловська О. Б. (ХНУБА) До питання дотримання мовних норм в усному та писемному спілкуванні	289
Тимченко А. О. (НФаУ) Викладання української мови як іноземної: деякі зауваги....	293
Тихоненко О. В. (ХНАУ ім. В. В. Докучаєва) Місце наукового стилю в навчанні української мови як іноземної.....	295
Uvarova Tatiana (KNAHU) Specificity of the formation of the sociocultural competence of foreigners in a technical university while working with the literary text	297
Ушакова Н. И., Тростинская О. Н. (ХНУ им. В. Н. Каразина) О концепции и структуре стандартизированного оценивания иностранных студентов по языку обучения	300

Ходаковская М. А. (ХНУСА) Использование короткометражных мультипликационных фильмов на уроках РКИ.....	303
Циганенко В. В. (НФаУ) Формування професійної фармацевтичної компетенції за участі писемної мови в групах іноземних отримувачів вищої освіти.....	305
Цимбал Т. М. (ХНАДУ) Организация самостоятельной деятельности иностранных студентов при обучении чтению.....	307
Чала А. Г. (КЗ «ХГПА» ХОР) Особливості удосконалення професійної підготовки до викладання української мови майбутніх учителів початкових класів і вчителів-словесників в умовах запровадження інклюзивної освіти	311
Черновалюк И. В. (ОНУ им. И. И. Мечникова) Лингвострановедческий подход в аспекте развития познавательной мотивации иностранцев	314
Черногорская Н. Г. (ХНУСА) К вопросу об использовании интерактивных методов обучения русскому языку как иностранному	318
Чернявская С. Н., Немерцова Е. Е. (НТУ "ХПІ") Формирование иноязычной коммуникативной компетенции на базе интерактивных технологий	321
Шевченко В. Ф., Полянська І. В. (НТУ «ХПІ») Формування мовно-комунікативної компетенції іноземних мовців	324
Щербаков В. І. (НТУ «ХПІ») Країнознавство як навчальна дисципліна.....	328
Щербина Е. Б. (ХДАДМ) Вивчення і популяризація української мови в Канаді	330
Шленёва М. Г. (НТУ «ХПІ») Place of the grammar tasks in system of study Ukrainian as foreign language	333
Ященко А. А. (ХНУ им. В. Н. Каразина) Сложности в изучении глаголов движения при обучении турецких студентов русскому языку как иностранному	336
Алфавітний покажчик	339